

01 октомври 2013 г.

**Информация относно становище на Обществения съвет към Временната
комисия за изработване на проект за нов Изборен кодекс**

**Уважаеми членове на Временната комисия за изработване на проект за нов
Изборен кодекс,**

На редовно заседание на Обществения съвет, проведено на 01 октомври 2013 г., във връзка с предварително разпространен дневен ред и в присъствието на експерти от Българската национална телевизия и Българското национално радио, бяха дискутирани текстовете на Глава дванадесета – „Правила за провеждане на предизборната кампания“.

След продължителна дискусия и взети решения, Съветът изразява следното становище:

Становище № 1

Чл. 190 и чл. 199 от Проекта за нов Изборен кодекс да се заменят с въвеждането на Етичен кодекс, като да действа като мярка за саморегулация по отношение на начина на водене на предизборната кампания от страна на политическите субекти.

Дискусия и мотиви:

Като бяха взети предвид:

- фактът, че разпоредбата относно предоставянето на право на отговор от излъчващи организации е част от действащия Изборен кодекс (чл. 132 от ИК);
- очевидното значение на правилата относно гарантирането на право на отговор в програмите на доставчиците на електронни медийни услуги,

в рамките на дискусията бяха изказани опасения за вероятността от злоупотреба при упражняването на това право в предизборна обстановка. Отчетено бе, че по отношение на радио- и телевизионните оператори правото на засегнати лица да упражнят право на отговор е гарантирано с Закона за радиото и телевизията, поради което изричното му включване в правилата на Изборния кодекс не е наложително. Участниците в дискусията изразиха следните аргументи против присъствието на тези правила в текста на Изборния кодекс:

- Разпоредбата на чл. 18, ал. 1-5 от Закона за радиото и телевизията (ЗРТ) осигурява правото на отговор на засегнатите в програми на линейните

доставчици на медийни услуги лица, които не са участвали лично или чрез свой представител. Упражняването на това право е безплатно и се осигурява в равностойно време в стриктен времеви период;

- Едновременното уреждане на правилата по отношение на правото на отговор в Закона за радиото и телевизията и в Изборния кодекс противоречи на принципа, че обществени отношения от една и съща област се уреждат с един, а не с няколко нормативни актове от същата степен. Това би довело до двойна юрисдикция и противоречива практика, като би застрашило правната сигурност при осъществяването на радио- и телевизионна дейност;
- Във връзка с обичайния характер на предизборната надпревара, отличаваща се в частност с персонални нападки, безплатното право на отговор в радио и телевизия при твърдяно накърняване на правата и доброто име на кандидат или лице, което представлява политическа организация, би могло да предизвика безразборно и недоброръчително желание такова да бъде упражнено. Правото на отговор в предизборна обстановка формално дава възможност на политическите субекти да увеличават безплатно присъствието си в програмите на радио- и телевизионните оператори, като това създава съществена опасност за равнопоставеността на отделните политически субекти. Допълнителен проблем възниква по отношение на капацитета на Централната изборителна комисия да установява нарушения, свързани с езика на предизборната кампания и накърняването на доброто име на кандидатите.

Въпреки изказаните опасения от злоупотреби, в дискусиата се чуха основателни призови да бъде направено необходимото за гарантиране на добрия тон и контрол върху езика на омразата в програмите на доставчиците на медийни услуги (по см. на Изборния кодекс това са всички медии). Отчетено бе, че текстовете, свързани с правото на отговор, имат потенциала да дисциплинират политическото говорене.

Обсъдена бе необходимостта да бъдат предвидени механизми за контрол върху тона на предизборната кампания и езика на омразата, чрез приемането на **Етичен кодекс** за поведението на политическите субекти.

Обсъден бе и капацитетът на Съвета за електронни медии да извършва специализиран мониторинг по отношение на радио- и телевизионните оператори включително в рамките на предизборната кампания. Като подходящо и уместно бе определено правомощието на ЦИК по см. на чл. 57, ал. 1, т. 22, в рамките на

контрола върху провеждането на предизборната кампания при доставчиците на електронни медийни услуги да се ползва изготвяният от Съвета специализиран мониторинг.

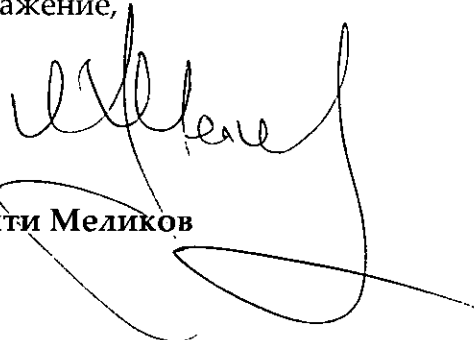
Становище № 2

Във връзка с ефективния преход от наземно аналогово към наземно цифрово радиоразпръскване и националния характер на ефирното разпространение на програмите на обществения доставчик на аудио-визуални медийни услуги - БНТ, разпоредбата на чл. 196 да се преработи съответно, като се съобрази с липсата на регионални програми на Българската национална телевизия.

Мотивите са изложени във формулировката на самото решение.

От името на Обществения съвет:

С уважение,

Мехти Меликов